

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تأثیر برنامه آموزشی بر عملکرد جنسی و رضایت زناشویی زنان یائسه

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته مامایی (گرایش بهداشت مادر و کودک)

استاد راهنما: سرکار خانم ماندانا میر محمد علی ئی

استاد مشاور: سرکار خانم مینو پاک گوهر

استاد مشاور آمار: جناب آقای دکتر محمودی

نگارش: فاطمه قلیچ خانی

بهمن ۱۳۹۳

چکیده

عنوان: بررسی تأثیر برنامه آموزشی بر عملکرد جنسی و رضایت زناشویی زنان یائسه

زمینه و هدف: با اینکه شکایات جنسی در طول زندگی جنسی شایع می‌باشد زنان یائسه نسبت به این اختلالات آسیب پذیرترند و یکی از نگرانیهای بهداشتی اصلی در اکثر زنان یائسه مشکلات جنسی می‌باشد. هدف از مطالعه حاضر بررسی تأثیر برنامه آموزشی بر عملکرد جنسی و رضایت زناشویی زنان یائسه مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران بود.

روش پژوهش: مطالعه حاضر کارآزمایی بالینی تصادفی با یک گروه مداخله و یک گروه کنترل به تعداد ۵۰ نفر در هر گروه می‌باشد. ابتدا پرسشنامه‌های اطلاعات دموگرافیک، عملکرد جنسی (FSFI)، رضایت زناشویی انریچ و پرسشنامه افسردگی بک توسط متوسط نمونه‌های پژوهش، پر شده و پس از بررسی، افرادی که اختلال عملکرد جنسی داشتند و افسردگی شدید نداشتند، انتخاب شدند و به طور تصادفی به دو گروه مداخله و کنترل تقسیم شدند. برنامه آموزشی در این پژوهش به صورت آموزش گروهی در ۴ جلسه ۲ ساعته و به صورت هفته‌ای یکبار اجرا شد و کتابچه‌ی آموزشی نیز در پایان آخرین جلسه در اختیار آنها قرار گرفت. برای افراد گروه مداخله پیگیری‌های تلفنی نیز تا پایان مطالعه به صورت هفته‌ای یکبار انجام شد ارزیابی تأثیر جلسات آموزشی دو ماه بعد از آخرین جلسه از طریق تکمیل مجدد پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ و عملکرد جنسی (FSFI) و مقایسه نتایج حاصل از تکمیل پرسشنامه‌ها قبل و بعد از مداخله انجام شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ انجام شد.

یافته‌ها: دو گروه از نظر مشخصات دموگرافیک، عملکرد جنسی و رضایت زناشویی قبل از مداخله همگن بودند. در پایان مطالعه، در گروه مداخله نسبت به گروه کنترل، میانگین کلی نمره عملکرد جنسی ($P=0/001$) و ابعاد آن شامل میل جنسی ($P=0/002$)، تهییج ($P=0/046$)، لغزندگی واژن ($P=0/012$)، رضایت از رابطه جنسی ($P=0/003$) و دیس پارونی ($P=0/035$) افزایش معناداری داشتند در بعد ارگاسم ($P=0/059$) این تفاوت معنادار نبود. همچنین، میانگین نمره کلی رضایت زناشویی ($P=0/002$) و ابعاد تحریف آرمانی ($P=0/012$)، رضایت زناشویی ($P=0/021$)، مسائل شخصیتی ($P=0/040$)، ارتباط ($P=0/027$)، حل تعارض ($P=0/014$)، اوقات فراغت ($P=0/017$) و رابطه جنسی ($P=0/018$)، فرزندان و فرزندپروری ($P=0/046$)، افزایش معناداری داشت ولی در سه بعد مدیریت مالی ($P=0/675$)، خانواده و دوستان ($P=0/067$) و جهت‌گیری مذهبی ($P=0/149$) این افزایش معنادار نبود.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان دادند که برنامه آموزشی بر عملکرد جنسی و رضایت زناشویی زنان یائسه تأثیر گذاشته و باعث افزایش نمره عملکرد جنسی و رضایت زناشویی شد. بنابراین پیشنهاد می‌شود که این برنامه‌ی آموزشی در مراکز بهداشتی و درمانی جهت استفاده زنان یائسه به کار گرفته شود.

واژگان کلیدی: برنامه آموزشی، یائسگی، عملکرد جنسی، اختلال عملکرد جنسی، رضایت زناشویی

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

**Evaluation of the Impact of educational program on
sexual function and marital satisfaction in menopause
women**

Under Supervision of: Mandana Mirmohammadaliei

**Co- supervisor of:
Minoo Pakghohar
Mahmood Mahmoodi**

A thesis submitted to the Graduate Studies Office
In partial fulfillment of the requirements for
The degree of Master of Sciences in midwifery

Fatemeh Ghelichkhani

Feb/ 2015

Abstract

Evaluation of the Impact of educational program on sexual function and marital satisfaction in menopause women

Introduction: Although sexual complaints are common during sexual life, Postmenopausal women are more vulnerable to these disorders. One of the major health concerns of most postmenopausal women is sexual problems. The aim of this study was to evaluate the impact of educational program on sexual function and marital satisfaction in postmenopausal women referred to health centers affiliated to Tehran University of Medical Sciences.

Material and Method: This is a randomized control trial study with an intervention group and a control group with 50 participants in each group. At first demographic questionnaire, sexual function index (FSFI), Beck Depression and marital satisfaction inventory were filled out by the participants and after that the women who had sexual dysfunction and did not have severe depression were chosen and randomly assigned into two groups. The intervention group received group training programs in four two-hours sessions held once a week. At the end of the session they were given a training manual. Also by the end of the study telephone follow up was performed once a week for intervention group. The impact of training sessions were evaluated two months after the completion of marital satisfaction and sexual function index questionnaire and compared the results of the completed questionnaires before and after the intervention. results was analyzed using Spss software version 16.

Result: Before the intervention, two groups in terms of demographic characteristics, sexual function and marital satisfaction were similar. At the end of the study, in the intervention group compared to the control group, the overall mean score of sexual function ($P=0.001$) and libido ($P=0.002$), excitement ($P=0.046$), vaginal Lubrication ($P=0.012$), sexual satisfaction ($P=0.003$) and dyspareunia ($P=0.035$) significantly increased. But this difference was not significant in orgasm ($P=0.059$). Also the mean score of marital satisfaction ($P=0.002$) and its dimensions include idealistic distortion ($P=0.012$), marital satisfaction ($P=0.021$), personality issues ($P=0.040$), communication ($P=0.027$), conflict resolution ($P=0.014$), leisure activities ($P=0.017$), sexual relationship ($P=0.018$) and Children and Parenting ($P=0.046$) significantly increased. But in financial management ($P=0.675$), family and friends ($P=0.067$) and religious ($P=0.149$) this increase was not significant.

Conclusion: These findings showed that educational program had an impact on sexual function and marital satisfaction in postmenopausal women and increase sexual and marital satisfaction scores. Therefore, it is recommended that this training program be hold for use in postmenopausal women at the health centers.

Key words: education program, menopause, sexual function, sexual dysfunction, marital satisfaction